

Tin Tức công nhân châu Á

Biên tập : VÕ LAM XUÂN

Lương Nguyễn Thanh Trang

Để đọc báo này, mỗi tháng các bạn hãy gửi một phong bì thư có dán tem tới địa chỉ sau đây:

ASSOCIATION FOR FOREIGN WORKER'S HUMAN RIGHTS IN PUSAN : 4F YOUSIN BUILDING, 193-9, JEONPO 2DONG, JINGU, PUSAN, SOUTH KOREA 614-865

Số điện thoại: 051-802-3438, Fax: 051-803-9630
E-mail: noja@kornet.net

Có ai biết Shamim là ai không?

Shamim không còn nhớ được tên của mình, không nhớ được quốc tịch và cả tiếng mẹ đẻ. Anh là một công nhân di trú bị bệnh mất trí nhớ đã nhập viện hơn 830 ngày rồi.

Khoảng 3 giờ chiều ngày 2 tháng 9, có một kĩ giả vào thăm Shamim tại bệnh viện Good Morning ở Pyungtaek. Khi có người lạ mặt đến, anh ta chỉ liếc mắt mà thôi. Shamim chỉ cao khoảng 1,65m. Nỗi lo sợ bị trục xuất đã cướp đi ý thức của anh.

Xin chào !!!

Khi người phóng viên cố gắng chào làm quen thì Shamim lại tránh ánh mắt của anh ta. Cô y tá của Shamim là Younghee nói: "Khi có người lạ đến, anh ta trở nên cứng rắn và tỏ ra lo lắng hơn". Người đi cùng là ông Jaeshik Hwang, đồng chủ tịch của Trung Tâm Công Nhân Di trú Pyungteak nhấn mạnh rằng: "Shamim có thể đã từng là công nhân bất hợp pháp. Anh ta dường như lo sợ sẽ bị bắt ngay cả khi anh ta đang trong tình trạng hôn mê." Có lẽ nỗi lo sợ bị trục xuất đã điều khiển phản vô thức của anh ta. Căn bệnh này gọi là Xuất huyết não. Anh ta bị hôn mê ngay sau khi phẫu thuật.

Vì thế, hội đồng y khoa chẩn đoán rằng anh ấy sẽ sớm tử vong, thế nhưng anh ta đã sống lại được. Bây giờ anh ta có thể cử động được chân phải từng chút một và cả tay phải nữa. Tuy nhiên phần cơ thể bên trái vẫn trong tình trạng tê liệt. Anh ấy không thể nhớ tiếng mẹ đẻ cũng như tên của chính mình. Tuy nhiên, hiện giờ anh ta có thể nói được vài câu mang tính bản năng sinh tồn bằng tiếng Hàn còn nhớ được như "Tôi đói" hoặc "Tôi đau".

Trước đó, anh ta đã bị tai nạn giao thông cách nay 2 năm. Tai nạn xảy ra vào sáng sớm trên đường số 11 ngày 26 tháng 5 năm 2002. Anh đã bị xe hơi đụng vào vai. Không có nhân chứng trong tai nạn này. Một người đàn ông đi ngang qua nơi xảy ra tai nạn bằng taxi đã nhìn thấy Shamim chảy máu ở vai nên báo cho cảnh sát. May mắn thay, anh ta cũng đã được bên bảo hiểm giải quyết vì người lái xe gây tai nạn đã trở lại hiện trường đầu thú với cảnh sát. Vào lúc xảy ra tai nạn, Shamim ta mặc quần áo bình thường và mang dép. Số điện thoại và sổ nhật ký bỏ túi của anh ta còn lại ở hiện trường là manh mối duy nhất để nhận dạng anh ta.

Cảnh sát đã tìm những công ty gần hiện trường để nhận dạng anh ta, rồi họ đưa hình của Shamim cho mọi người xem nhưng không ai biết anh ta là ai. Thứ ngôn ngữ được viết trong quyển nhật ký là tiếng Bangladesh Tên Shamim được viết trong trang đầu tiên của cuốn sách. Họ đã gọi điện thoại đến những số được ghi trong cuốn sổ nhưng không ai trả lời máy. Không ai biết anh ta. Ông đồng chủ tịch Hwang cho rằng nhiều công nhân di trú đã giả vờ không biết anh ta vì họ sợ sẽ bị cảnh sát gọi. Người có trách nhiệm điều tra vụ tai nạn ở trạm cảnh sát Chunan nhớ lại rằng người trả lời điện thoại có nói giọng lạnh nhạt và lúng túng.

Nỗi lo sợ bị trục xuất đã làm cho việc nhận diện Shamim trở nên khó khăn hơn. Cho rằng anh ta có lẽ là người Hàn nên họ lấy dấu vân tay để nhận dạng nhưng điều đó cũng không đem lại kết quả gì cả. Họ gửi dấu vân tay

đến tòa đại sứ Bangladeshi, nhưng rốt cuộc cũng không có câu trả lời. Tiếp theo đó, nhân viên của bệnh viện đã tới tòa đại sứ Bangladeshi, nhưng vẫn không thể nhận dạng được Shamim vì hệ thống cư trú vô tổ chức của họ. Họ dò tìm trên danh sách của Sở di trú, nhưng vẫn không thể xác nhận được hình dạng Shamim vì không có hình trên danh sách. Họ cũng đã thông báo lên truyền hình địa phương, nhưng cũng chẳng có kết quả gì cả.

Vào mùa xuân năm 2004, Trung tâm công nhân di trú ở Pyungtaek đến tìm hiểu về câu chuyện của Shamim. Trung tâm cũng cố gắng đi tìm bạn của Shamim. Họ đưa hình của Shamim cho những công nhân di cư đến với trung tâm nhưng không ai biết Shamim. Và họ đã cho những công nhân di cư Bangladeshi đến gặp Shamim, nhưng Shamim không nói bất kỳ một tiếng Bangladesh nào.

Lúc bấy giờ, trung tâm nghĩ rằng tên của anh ta có lẽ không phải là Shamim và anh ta cũng không phải là người Bangladesh bởi vì không ai biết anh ta, quyền nhật ký có lẽ cũng không phải của anh ta. Và Shamim là một cái họ lớn ở Bangladesh, cũng giống như họ Kim ở Hàn Quốc. Hơn nữa, những công nhân di trú nói rằng Shamim không giống người Bangladesh.

Ông đồng chủ tịch Hwang thì lại cho rằng Shamim có thể là người dân tộc thiểu số của Bangladesh bởi vì những người dân tộc thiểu số thì rất khó liên hệ với chính quyền Bangladesh. Hay anh ta có thể là công nhân di trú làm việc một mình ở nông trại địa phương. Xung quanh vùng Pyungtaek, Jonchun và Sunghwan có rất nhiều nông trại và công ty quy mô nhỏ. Hiện tại, chỉ ở Pyungtaek có khoảng 4000 công nhân di cư. Việc tìm ra Shamim là ai đang trở nên ngày càng khó khăn hơn.

Ngày tháng thời đưa, kể từ khi Chế độ cho phép tuyển dụng có hiệu lực vào ngày 17 tháng 8, có nhiều công nhân di trú đã đến. Trước khi chế độ này được thi hành, chính phủ đã phát động chiến dịch trục xuất mạnh mẽ đối với những công nhân di trú bất hợp pháp. Tính từ tháng 7, đã có khoảng 60 đến 120 công nhân di trú đã rời khỏi Hàn Quốc. Vì thế, các bạn của Shamim có thể cũng đã rời khỏi Hàn Quốc. Cũng cần phải nói thêm rằng thời gian 2 năm 3 tháng trôi qua là một

khoảng cách quá xa để hình dung lại mọi thứ.

Việc tìm kiếm bạn cũng tốt cho sức khỏe của anh ta. Đồng chủ tịch Hwang lo ngại nói: "Tai nạn này đem lại nỗi đau lớn cho tất cả mọi người trong gia đình anh ta". "Giống như bất cứ công nhân di cư nào, Shamim có lẽ là trụ cột kinh tế của gia đình. Trong hai năm qua, đời sống của cả gia đình ở quê hương anh có lẽ cũng đã tàn lụi", Do vậy, quá trình nhận dạng của anh tất yếu sẽ có liên quan trực tiếp đến cuộc sống gia đình của anh ấy.

Sau đó.....

Câu chuyện buồn của Shamim được chiếu trên MBC vào ngày 20 tháng 9. Từng nhóm đã cố gắng thay nhau để so sánh dấu vân tay của Shamim với danh sách của những tu nghiệp sinh. Họ nghĩ rằng có lẽ Shamim đến Hàn Quốc với tư cách là tu nghiệp sinh vào thời điểm đó và sau đó có lẽ dấu vân tay của anh ta được in lên danh sách.

Họ cố gắng so sánh dấu vân tay với danh sách cũng như tìm những dữ liệu cần thiết trên máy tính nhưng cũng không tìm được gì. Danh sách tu nghiệp sinh là hy vọng cuối cùng để tìm ra Shamim là ai. Ông Cho Junmook nói: "Nếu anh ta không phải là tu nghiệp sinh thì có lẽ anh ta đến Hàn Quốc bằng visa du lịch.

Chỉ còn lại một cách duy nhất để nhận dạng Shamim là so sánh hình ảnh anh ta với hình lưu lại trên danh sách cấp visa vào Hàn Quốc ở những nước như Bangladesh, Miến Điện v.v. Dựa vào những tin tức tích lũy được và nhóm KBS vẫn tiếp tục tìm kiếm những đặc điểm để nhận dạng Shamim. Nhóm cũng dự định đưa tin tức này ra nước ngoài.

Ông chủ tịch Hwang của trung tâm nói rằng: "Việc nhận dạng Shamim thật là khó vì hai năm đã trôi qua rồi. Tuy nhiên, hiện tại, nhiều người vẫn đang tiếp tục giúp đỡ Shamim và đó cũng chính là một niềm hy vọng. Nhưng điều mong muốn nhất hiện giờ là có một ai đó biết và cung cấp tin tức về Shamim.

(Trung tâm công nhân di trú ở Pyungtaek. Tel: 031-618-0965)

◆ Tư vấn ◆

Thanh toán tiền trợ cấp thôi việc ở công ty phụ

Hỏi : Tôi là Linh, người Việt Nam. Tôi làm việc ở công ty kim khí Daerim từ tháng 6 năm ngoái đến tháng 6 năm nay. Khi tôi bắt đầu làm việc cho công ty này, tôi là 1 công nhân bất hợp pháp, nhưng tôi đã được đăng ký định cư thông qua chính sách hợp pháp hoá của chính phủ Hàn Quốc đối với những công nhân di trú bất hợp pháp vào tháng 11 năm ngoái. Nhưng công ty của tôi không muốn tiết lộ họ đang thuê những công nhân di cư bất hợp pháp nên họ từ chối cho tôi dùng tên của công ty để đăng ký định cư. Tuy vậy, công ty cho phép tôi dùng tên khác để đăng ký dưới dạng 1 hợp đồng phụ trong công ty. Tên của công ty là Công Nghiệp Changsung. Nhưng tôi vẫn tiếp tục làm việc ở công ty Daerim. Công ty Daerim vẫn trả lương cho tôi bình thường

và công việc của tôi ở Daerim không có liên quan gì tới công ty Changsung. Vào thời điểm đó, có 30 nhân công và 5 công nhân nước ngoài ở công ty Daerim. Dù sao đi nữa tôi cũng đã làm việc ở công ty Daerim hơn 1 năm, do đó tôi đã yêu cầu được thanh toán tiền kết thúc hợp đồng nhưng phía công ty không thanh toán vì tôi đã chuyển sang công ty Changsung từ tháng 11 năm ngoái trong suốt thời gian đăng ký.

Do vậy thời gian làm việc của tôi ở công ty Daerim được coi là ít hơn 1 năm. Nhưng thực tế tôi đã không hề làm việc và nhận lương ở công ty Changsung. Tôi chỉ nhận tiền lương từ và hoá đơn thanh toán lương từ công ty Daerim. Vì thế tôi xin hỏi rằng liệu tôi có thể nhận được tiền trợ cấp thôi việc khi kết thúc hợp đồng ở công ty Daerim hay không?

Trả lời : Theo luật tiêu chuẩn lao động của Hàn Quốc, nếu bạn làm việc ở một công ty có hơn 5 nhân công trong thời gian 1 năm trở lên thì khi kết thúc hợp đồng bạn sẽ được nhận một khoản tiền trợ cấp là 30 ngày tiền lương cho mỗi làm việc. Nếu chị Linh có hợp đồng với công ty Daerim và làm việc trong một

năm, thì chị sẽ được thanh toán tiền trợ cấp thôi việc.

Nhưng có một số phức tạp giữa chị và công ty Daerim. Nhiều công nhân di trú không bao giờ nghỉ họ sẽ thay đổi công ty, thậm chí họ còn không biết đến điều đó, bởi vì họ cũng làm 1 công việc tương tự như bình thường trong cùng một công ty. Chị Linh cũng không nghĩ là vấn đề này lại xảy ra với chị. Nhưng có một vài công ty có kí hợp đồng phụ với công ty Daerim. Thậm chí lần đầu tiên chị Linh kí hợp đồng với công ty Daerim, nhưng lại phải làm hợp đồng lấy tên là công ty Changsung để đăng ký, vì thế thời gian làm việc của chị ở công ty Daerim ít hơn 1 năm, do đó theo luật lao động thì chị không được thanh toán tiền thôi việc.

Nhưng hoá đơn thanh toán tiền lương của chị cho thấy chị đã được trả lương ở công ty Daerim từ khi chị bắt đầu làm việc ở đó. Không có khác biệt giữa hoá đơn thanh toán lương giữa công ty Daerim và công ty Changsung. Chị cũng có thể xác nhận là công ty Daerim đã trả lương cho chị trong suốt thời gian chị làm việc ở đó. Vì thế chúng tôi đề nghị chị liên hệ với văn phòng lao động với những bằng chứng cụ thể. Tôi nghĩ rằng trong trường hợp này chị có thể giành chắc chắn phần thắng.

Chúng ta nên biết rằng hệ thống công ty con có kí hợp đồng phụ trong cùng một công ty có thể xâm phạm quyền lợi của công nhân một cách hợp pháp bằng cách thu nhỏ lại phạm vi hoạt động của công ty và trả tiền lương ít đi. Những công ty có các nhánh nhỏ kí hợp đồng phụ kiểu này có thể dễ dàng đăng kí thành lập nhưng cũng dễ dàng tuyên bố phá sản. Và họ có thể đăng kí lại tên khác cho cùng một công ty. Thậm chí bạn nghĩ mình đang làm việc cho một công ty này nhưng thực ra, bạn đang làm việc ở 1 công ty khác mà bạn chưa bao giờ nghe về công ty đó song nó vẫn tồn tại về mặt thủ tục. Trong trường hợp này bạn phải biết ai là người lý hợp đồng với bạn và ai là người trả lương cho bạn.

Bài: Một tháng “du hành” của của việc thi hành luật tuyển dụng lao động nước ngoài

Vào ngày 17 vừa rồi, việc thi hành luật tuyển dụng lao động nước ngoài được đưa ra đến ngày 14 vừa qua đã được 2943 nhà máy đăng kí với tổng tuyển dụng 5.571 người. Trong 3.306 người đưa vào tuyển dụng có 1.851 người đã hoàn thành xong hợp đồng tuyển dụng. Ngày 17 tháng vừa qua sau khi thi hành luật tuyển dụng lao động nước ngoài đã có 2943 nhà máy đăng kí do thiếu nguồn nhân lực lao động. Đặc biệt vào ngày 11 tháng vừa qua thông qua luật tuyển dụng công nhân nước ngoài, 92 người lao động Philippin đã được đưa vào HQ. Sau khi được huấn luyện 2 ngày 3 đêm họ hiện đang làm việc tại 13 nhà máy tại KoyngKido, Buchon.

Người của Bộ lao động giải thích rằng lần này đã có những người được tuyển dụng làm việc đều nhận được bằng kĩ sư nghề. Để đáp ứng được yêu cầu của công việc công nhân Philippin đã học theo chương trình lớp huấn luyện chuyên gia kĩ thuật với 100 giờ học tiếng Hàn. Việc giảm tối thiểu kinh phí nhập khẩu lao động nước ngoài bằng với việc tuyển dụng công nhân theo hướng hợp pháp có thể rút giảm tối thiểu tiền lương công nhân và thời gian lao động.

Theo Bộ lao động, việc tuyển dụng công nhân và giới thiệu nhân lực lao động, bao gồm cả hợp đồng lao động được hệ thống hoá trên vi tính của các tổ chức cộng đồng. Do đó, bao gồm cả phí vé máy bay và giáo dục cho công nhân tăng lên đến 490USD/ người. Thời gian để chuẩn bị

vào HQ làm việc kéo dài 1 tháng. Việc giáo dục hệ thống công nghiệp dành cho tu nghiệp sinh là 980USD/ người. Tính đến ngày nhập cư hẳn vào HQ mất từ 2 đến 6 tháng. Việc không gia tăng thêm các khoảng chi phí cá nhân như dự kiến ban đầu làm cho các chủ xí nghiệp sở hữu tu nghiệp sinh tỏ ra hài lòng với với bộ lao động.

Theo giám đốc Hwang Jin Hwa, người thuê 10 công nhân Phillipin, cho rằng họ có tay nghề kỹ thuật cao, thích ứng với công việc nhanh và làm việc rất vui vẻ. Ông nói: “Tôi rất vui vì đã thuê họ một cách hợp pháp trong 3 năm thông qua

Voice of FWR

Kinh tế và công nhân di trú

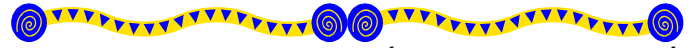
Gần đây tình hình kinh tế Hàn Quốc không được tốt lắm. Vì vậy, trong kì nghỉ Trung Thu vừa qua, khi đứng ra chúc mừng nhân dân, các nhà chính trị đã không thể tránh được sự phê phán gay gắt vì trong khi đời sống nhân dân đang rất rất khó khăn thì họ lại tranh giành quyền lực lãnh đạo.

Tình hình kinh tế này đã ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống của công nhân di trú. Trước hết, nhiều nhà máy không có nhiều việc nên đã khiến thu nhập làm thêm của công nhân bị giảm xuống, và ngày càng có nhiều ngày nghỉ việc hơn. Khi có nhiều thời gian hơn, không biết đời sống sinh hoạt của công nhân di trú có khá hơn không, tuy nhiên, khi có ít việc làm hơn thì tiền lương sẽ bị cắt đi rất nhiều. Hơn nữa, khi có ít việc, các nhà máy sẽ giảm số lượng công nhân và sẽ có thêm nhiều công nhân di trú mất việc mà đi tìm việc mới thì cũng chẳng dễ chút nào. Do đó, theo Luật tuyển dụng lao động thì trong vòng 2 tháng công nhân phải tìm được việc mới, có rất nhiều người sau 2 tháng không tìm được việc đã trở thành người bất hợp pháp. Tuy nhiên, vấn đề nghiêm trọng nhất là khi công nhân di trú bị chủ nợ lương cũng không thể đến Bộ lao động để nhờ giải quyết. Chủ trương của Bộ lao động là bắt và trục xuất cưỡng chế công nhân bất hợp pháp cho nên dù có nhận được tiền lương bị nợ thì họ lại gặp phải vấn đề là bắt buộc phải về nước.

Không riêng gì Hàn Quốc mà ở hầu hết các nước có công nhân di trú, một khi nền kinh tế trở nên khó khăn thì đều nảy sinh một trong những hiện tượng đó là: thuyết không tuyển dụng công nhân di trú. Khách quan mà nói thì công việc mà công nhân di trú làm đại bộ phận là những công việc thuộc các ngành nghề mà công nhân trong nước không muốn làm. Cho dù sức cạnh tranh của nền kinh tế yếu đi thì nhóm ngành công việc đó cũng không mất đi, và việc tuyển công nhân di trú là tất yếu. Tuy nhiên, tâm lí của người dân thành phố thì cứ như thể là công nhân di trú đã cướp mất việc của công nhân trong nước vậy, và không khí này sẽ làm nảy sinh những căng thẳng về mặt xã hội. Vì vậy, chính phủ đã nắm lấy điểm này để

bộ lao động”.

Kế hoạch trong tương lai là trong năm nay chính phủ sẽ thực hiện bằng hợp đồng thoả thuận với 6 quốc gia như Việt Nam, Phillipin, Indonesia, Mông Cổ và 10.000 người đã nộp đơn vào HQ. Bộ lao động dự định nhận 50.000 người gấp 2 lần rưỡi số lao động trên vào tháng này từ các quốc gia trên. Người của Bộ lao động tiết lộ rằng đơn đăng kí hợp tác lao động sẽ được tăng lên trong thời gian tới.

tiến hành truy quét, trục xuất, kể cả xâm hại nhân quyền của công nhân di trú mà không có một giải pháp xã hội nào. Mới hôm nào đây thôi, chính phủ Hàn Quốc còn gọi công nhân di trú là những người thợ công nghiệp đảm đương một phần quan trọng trong nền kinh tế, vậy mà bỗng dưng lại đổi mặt tác động làm cho nhân dân Hàn Quốc nghĩ công nhân di trú là những kẻ làm cho bộ mặt của xã hội xấu đi. Về vấn đề này, có điểm mà chúng ta phải hiểu cho thật thấu đáo.

Việc Hàn Quốc quyết định nhập khẩu lao động nước ngoài là quyết định tất yếu trong hoàn cảnh mà cấu trúc kinh tế của Hàn Quốc buộc phải như vậy. Trong 10 năm qua, nhờ sự có mặt của công nhân di trú mà nhiều công ty Hàn Quốc đã có thể vượt qua những khó khăn để tồn tại đến ngày nay. Hiện nay, công nhân di trú đã được coi là một bộ phận cấu thành xã hội Hàn Quốc. Và trong một thời kì nhất định thì cấu trúc này phải được duy trì, nghĩa là, cho dù chính phủ thỉnh thoảng có tiến hành truy quét trục xuất để giảm bớt số lượng công nhân di trú thì cũng chẳng bao giờ thành công cả.

Tốt hơn hết là chúng ta phải nhìn thẳng vào sự thật, phải tìm ra những giải pháp mang tính nhân đạo để cho công nhân di trú có thể thích ứng dễ dàng hơn với xã hội Hàn Quốc và phát huy tốt hơn năng lực của mình. Bởi lẽ, đây cũng là phương pháp mang lại lợi ích cho tất cả các bên. Công nhân di trú không phải là đồ vật chỉ dùng một lần rồi vứt bỏ mà họ cũng là con người có văn hoá và tư duy, có ước mơ và hy vọng. Họ cũng đã là thành viên cấu thành xã hội Hàn Quốc.

